

Uddrag af materiale vedrørende landdistriktsudvikling

Udgivere	Hvad har de undersøgt og hvordan	Hvad har de fundet ud af
<p>FØI og AKF: <i>De danske landområder og jordbruget</i> (2002)</p>	<p>Jordbrugets udvikling og landdistrikternes situation. Det er blevet vurderet, hvordan fremtiden kommer til at se ud for landdistrikterne. Udelukkende et studie baseret på statistik. Mange resultater er fremkommet ved brug af makroøkonomiske modeller.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jordbrugets betydning for udviklingen i landdistrikterne bliver stadig mindre og tendensen vil fortsætte. • Industri erstatter landbrug. Uddannelseskluft mellem land og by => svagere vækst på landet. • Antallet af arbejdspladser falder i yderområderne • Landdistrikter bliver til rekreation mens jobs flytter væk. • Pendling vil spille større rolle => Arbejdet betyder mindre for hvor vi bor. Herlighedsværdi er i stedet vigtig. Lave boligpriser på landet kan være magnet. • Udvikling i markedsvilkår i landbruget => større centralisering. • Landområder nær byer står stærkt, mens mere yderligt liggende områder står svagt. • Mulighed for turisme spiller ingen rolle • Landbrugspolitikens betydning (si. 37): • Større liberalisering er positiv for DK men negativ for landbruget og landkommunerne. • Strammere miljøpolitik vil skade landbrugskommunerne mest.
<p>Teknologisk institut: <i>Skoler i landdistrikter</i> (feb. 2008)</p>	<p>Hvilken effekt lukning af små skoler har for udviklingen i landområderne. Er der forskelle i udviklingen afhængig af hvorvidt landdistriktet er udkantsområde eller pendlingsopland? Indeholder case-studies og bygger på statistiske beregninger og surveyundersøgelser. Giver primært bud på, hvad kommunerne kan gøre for at tilpasse skolestrukturen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolelukninger er ikke årsag til lokalområdets tilbagegang, men nærmere resultat af en forudgående tilbagegang! • Befolkningstilbagegang er faktisk større før skolen lukker end efter. • Kun 3 % ville flytte, hvis den lokale skole lukkede (Survey). • 60 % tillægger det stor eller afgørende betydning, at der findes en skole i lokalområdet, hvis de skulle flytte på landet. Flyttestatistik viser dog at områder med lukkede skoler har uændret tilflytning. Dog er den lavere end i områder med skoler. • Skolelukninger kan på langt sigt skade det kulturelle liv/foreningslivet (case study) • Skolelukninger påvirker ikke det lokale butiksliv. Det er allerede dødt. • Landområdets attraktivitet påvirkes af nærhed til bycentre/arbejdspladser, herlighedsværdier, om kommunen udstykker nye grunde og infrastruktur.

Udgivere	Hvad har de undersøgt og hvordan	Hvad har de fundet ud af
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri: <i>Mere liv på landet - Landdistriktsprogrammet 200-2013</i> (Dec 2006)	Reelt ikke en undersøgelse men nærmere en hensigtserklæring. Frem til 2013 investerer regeringer og DF seks mia. kr. i landdistrikterne. Der skal skabes mere liv på landet. Både mennesker og natur.	
Capacent Epinion: <i>Tiltrækning og fastholdelse af borgere i landdistrikterne</i> . Udgivet i samarbejde mellem tre landkommuner og velfærdsministeriet (2008)	Rapporten belyser mulighederne for at håndtere den negative befolkningsudvikling i landdistrikterne gennem markedsføring eller designmæssige tiltag. Analyserne er baseret på forsamlingshusmøder og spørgeskemaer. Der er også en pendleranalyse baseret på statistiske data.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunerne skal satse på markedsføring og sælge sig selv på hygge, samvær og muligheden for en god bolig i landsbyagtig idyl. • Det er de bløde værdier der betyder noget tilbøjeligheden til at flytte til eller fra landet. • Tilflyttere tiltrækkes af billige og gode boliger, frisk luft, ro og fred. • De væsentligste barrierer vedrører infrastrukturen. Afstande arbejde, læger og sygehuse samt muligheder for kollektiv transport er blandt de vigtigste. • Størst tilflytterpotentiale har børnefamilier og højtuddannede. • Mediernes holdning skal vendes: flere historier om liv på landet. • Hver tredje er fristet til at flytte til landet, men skridtet til så også at flytte er stort.
Indenrigs- og sundhedsministeriet: <i>Landdistriktsredegørelse 2007</i> (April 2007)	Status over udviklingen i de danske landdistrikter og beskrivelse af de nye kommunale strukturers betydning for landdistriktspolitikken og landdistrikternes vilkår. Endvidere redegøres for regeringens konkrete tiltag	<ul style="list-style-type: none"> • Indeholder meget statistik over den befolkningsmæssige og økonomiske udvikling i forskellige områder af landet.

Udgivere	Hvad har de undersøgt og hvordan	Hvad har de fundet ud af
<p>Gunnar Svendsen: <i>Hvorfor klarer nogle udkantssamfund sig bedre end andre?</i>, Syddansk universitet (okt. 2007)</p>	<p>En analyse af udnyttelsen af stedbundne ressourcer i to danske udkantssamfund. På baggrund af en interviewundersøgelse ses på, hvorledes stedbundne ressourcer i historiske og nutidige processer opbygges og udnyttes i to danske udkantssamfund med næsten samme rammebetingelser: Klitmøller i Hanstholm kommune og Karby på Mors.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stedbundne ressourcer spiller en større rolle, end man hidtil har antaget. Sådanne ressourcer indbefatter samarbejde inden for forenings-/erhvervsliv samt uformelle netværk, et godt kendskab til hinanden, tillid, lokal viden og fælles værdier og normer, samt en mere håndgribelig ressource som stedets herlighedsværdier. • Der er behov for en flersidig og mere nuanceret landdistriktspolitik, der både tager stedbundne og ikke stedbundne ressourcer i betragtning.
<p>Jens Sørensen og Gunnar Svendsen: <i>Adgang til sundhedsservice i yderområder: Hvilken betydning har det for bosætningen?</i>, Syddansk Universitet (April 2007)</p>	<p>Undersøgelsen har til formål at belyse motiver bag landlig og urban bosætning. I særdeleshed fokuseres på, om udbuddet af sundhedsydelser har afgørende betydning for bosætningen og – i så fald – om anvendelsen af eHealth løsninger kan modvirke en fraflytning af borgere i egne, der er ramt af nedgang i traditionelle sundhedsydelser. Undersøgelsens datagrundlag består af spørgeskemaer indsamlet i 2005 blandt 2015 tilfældigt udvalgte personer, der havde været bosiddende på Ærø eller i Odense by gennem mindst 3 år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bosætning i land og by er i al væsentlighed et spørgsmål om to forskellige livsstile. Beboere på landet værdsætter naturen og roen, mens byfolket har valgt byen som bosted af job- og uddannelsesmæssige hensyn. • Hvad angår årsager til <i>bosætning</i> gennem flere år samt <i>flytninger</i> havde adgangen til sundhedsydelser kun en yderst minimal betydning. • Adspurgte siger mange dog, at de vil overveje at flytte, hvis der sker reduktion i det lokale sundhedsvæsen. • Årsager til at flytte på landet (fra telefoninterview med folk der rent faktisk er flyttet): At bo tæt på familie/venner (28 %), at bo i rolige omgivelser tæt på naturen (22 %), født/opvokset i området (14 %). • (effektive) eHealth løsninger kan til en vis grad modvirke fraflytning fra yderområder.

Udgivere	Hvad har de undersøgt og hvordan	Hvad har de fundet ud af
<p>Nordic innovation centre: <i>Peripheral Localities and Innovation Policies- Learning from good practices between the Nordic countries</i>, (Dec. 2006) (Engelsksproget)</p>	<p>Sammenligning af innovationsstrategier i de nordiske lande med hensyn til landdistrikter og en undersøgelse af, hvad de enkelte lande kan lære af hinanden og hvordan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opfordrer til at etablere "good practice networks".
<p>Lise Thomsen og Hanne W. Tanvig: <i>Subsidy programs in rural Denmark: To whom and for which purpose?</i>, Syddansk Universitet (mar. 2007) (Engelsksproget)</p>	<p>Workingpaper der undersøger de tre mest benyttede landdistriktsudviklingsprogrammer i Dk i perioden 2001-2005, The Rural Community Development Program, Article 33 og LEADER+. Der ses på: Hvem får støtte, hvor meget og hvor ofte? Hvilket formål tjener støtten? Hvordan var den geografiske fordeling af støtten?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det er hovedsageligt private personer og foreninger, der støttes. • 25 % fik mere end ét legat i perioden. • 45 % af de støttede projekter hørte til kategorien "kultur og fritid" men fik kun 30 % af den totale støtte. • Projekterne er spredt rent geografisk. 80 % af alle kommuner havde mindst ét projekt, der fik støtte. Dog gik den største del til kommuner med mellemstore byer. • Hvis der ses på støtte pr. capita fik landområderne klart det største beløb.

Udgivere	Hvad har de undersøgt og hvordan	Hvad har de fundet ud af
<p>Gunnar Svendsen: <i>Lokal centralisering - en model for offentlige ydelser på landet.</i> (Aug. 2008)</p>	<p>Rapporten foreslår en model for offentlige serviceydelser på landet: Lokal centralisering. Det offentlige kan enten vælger mellem investering eller afvikling. Det centrale spørgsmål er, hvordan det er muligt at tilbyde udkantsbefolkningen offentlige ydelser så billigt og effektivt som muligt og samtidig bibeholde et nærhedsprincip? Indeholder flere eksempler på projektor, der skal styrke det kulturelle liv og sammenhold i landsbyerne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I stedet for afvikling bør kommunerne investere i landområderne. • 2-3 tætliggende lokalsamfund skal deles om et større servicecenter, der indeholder alle ønskelige offentlige serviceydelser. Fordelen er stordriftsfordele og øget integration mellem forskellige grupper, der mødes i centret. • Inspiration fra hollandske kulturhuse.
<p>Center for forskning og udvikling i landdistrikter: <i>At være eller ikke være - landdistrikter i bevægelse</i> (2005)</p>	<p>En kort bog (54 sider), der opsamler CFUL's seneste forskningsresultater i landdistrikterenes udvikling. Samling af korte artikler der er en præsentation af mere grundige lange rapporter. Giver et godt overblik.</p>	
<p>Center for forskning og udvikling i landdistrikter: <i>Landdistrikter i Danmark - i nye tider</i> (2003)</p>	<p>Debatbog. Etteren til ovenstående. Giver som efterfølgerne en oversigt over CFUL's forskning på 36 letlæste sider.</p>	